

Årsberetning for 2025

Foreningen af Studenter- og universitetspræster i Danmark

Indledning

Der er brug for rum, hvor unge mennesker kan tale frit, tænke højt og være til stede uden at skulle præstere. I en tid præget af tempo, målinger, effektivitet og konstante sammenligninger er det ikke en selvfølge, at sådanne rum findes. Netop derfor er studenter- og universitetspræsternes arbejde vigtigt.

På landets videregående uddannelser møder vi dagligt unge mellem 18 og 30 år, som står midt i en livsfase med store valg, høje forventninger og betydeligt pres. Mange trives, men mange kæmper også – med ensomhed, tvivl, stress, sorg, identitet, relationer og spørgsmål om tro og mening. Det er ikke altid problemer, der kan løses. Ofte er det livsvilkår, der skal bæres og forstås. Her tilbyder vi et fortroligt rum og en samtale, der ikke har et andet formål end at tage det enkelte menneske alvorligt.

Som studenterpræster er vi den gruppe præster i folkekirken, der har den tætteste kontakt med unge voksne. Vi har ingen quick fixes og ingen standardløsninger. Vores styrke er tiden, nærværet og den eksistentielle samtale. Vi oplever igen og igen, at netop dette efterspørges: et sted, hvor man ikke reduceres til karaktergennemsnit, studieprogression eller diagnose, men mødes som menneske.

Arbejdet rækker imidlertid ud over den individuelle samtale. Vi bidrager til det studiemiljø, vi er en del af, gennem arrangementer, samarbejder og synlig tilstedeværelse. Vi indgår i dialog med uddannelsesinstitutioner, med kirkelige aktører og med Præsteforeningen om vilkår, organisering og udvikling af vores embede. Vores funktion befinder sig i krydsfeltet mellem kirken og uddannelsesinstitutionerne – og netop derfor kræver den løbende refleksion, tydelighed og opbakning.

Årsberetningen for 2025 dokumenterer både omfanget og bredden af dette arbejde. Den viser et felt i bevægelse – organisatorisk, fagligt og kirkeligt – men også en vedvarende kerneopgave: at skabe og værne om de samtaler og fællesskaber, som mange unge ikke finder andre steder. Det er et stille arbejde, men det er ikke et lille arbejde.

Status vedr. stillinger (studenterpræster og medarbejdere)

Vi er pt. 26 studenterpræster.

13 præster er ansat i kvoter på 75 % eller derover.

13 præster er ansat i kvoter på 74 % eller mindre.

Den samlede studenterpræstenormering udgør 16 årsværk.

Studenterpræsterne i København og i Århus har desuden ansat studentermedhjælpere.

Der henvises desuden til medlemslisten, hvor alle stillinger er beskrevet.

Bestyrelsen for foreningen af Studenter- og Universitetspræster

Af praktiske grunde blev generalforsamlingen afholdt den 20. november 2024 i stedet for i januar 2025, som det er beskrevet i vedtægterne. Valgperioden er 2 år. Næste generalforsamling med valg afholdes i januar 2027.

Bestyrelsesmedlemmer:

Lene Crone Nielsen, SDU, formand

Nanna Holm, AAU, næstformand

Nicolai Halvorsen, KU, sekretær

Arbejdsopgaver

Studenterpræsternes kerneopgave er at tilbyde samtaler (sjælesorg) til studerende, hvilket er den arbejdsopgave, der optager det meste af arbejdstiden. Derudover er der – fordelt på landets uddannelser – tilbud om en lang række arrangementer og tiltag. Når vi mødes, er der hver gang en udveksling af initiativer og tiltag, og der kommer hele tiden nye til: gruppesamtaler, studiekredse, foredrag, filosofiske saloner, hjertesorgsarrangementer, studierejser, ”mindful morgen”, pilgrimsture, ture i naturen, sorggrupper, kor, strikkegrupper, undervisning, retræter, arrangementer i samarbejde med kommuner, uddannelser, videns-festivaler og Åbent Universitet m.fl.

Studenterpræsterne deltager desuden i interviews i radio og aviser og skriver artikler til aviser og magasiner. Samarbejde og møder med uddannelserne og studievejledere er også en væsentlig del af arbejdet, ligesom PR-delen udgør en stor del af studenterpræsternes arbejde: udarbejdelse af informationsmateriale, go-card-kampagner, sociale medier etc. Hertil kommer deltagelse i studiestartsmesser, studiestart mv.

Møder, kurser og efteruddannelser

Studenterpræsterne holder 2-3 årlige møder enten fysisk eller virtuelt, hvor der udveksles erfaringer, og hvor forskellige fagpolitiske emner drøftes. I 2025 blev der afholdt et dagsmøde i Odense i april og et todages møde i Århus i november med faglige drøftelser og foredrag.

Hvert andet år deltager vi i et efteruddannelseskursus af en uges varighed arrangeret af FUV.

Himmelske Dage 2025

Den 29. maj til den 1. juni deltog studenterpræsterne i Himmelske Dage i Silkeborg. Formålet med vores deltagelse var at synliggøre vores arbejde. Vi var til stede på ”Mulighedernes Marked”, og nogle deltog i debatter/talks. Vi planlægger at deltage næste gang, der afholdes Himmelske Dage/Kirkernes Folkemøde i Hillerød i 2028.

Internationalt samarbejde – CEUC-konferencer

Vi deltager i såvel et internationalt (IACHE) som europæisk (CEUC) samarbejde med studenterpræster fra hele verden. I 2025 afholdtes CEUC-konferencen i Belgien, hvor 6 studenterpræster fra Danmark deltog. I 2026 afholdes den internationale konference IACHE i Mainz den 8.-12. juni.

Fordybelsesrum

Der har i 2025 været en øget offentlig og politisk motiveret opmærksomhed om stillerummene (tidligere ofte kaldet bederum eller fordybelsesrum) på landets videregående uddannelser. Studenterpræsterne har gennem årene haft forskellige roller og opgaver i relation til disse rum. Nogle steder har vi haft en mere direkte tilknytning eller adgang til stillerummene, mens det andre steder har været begrænset. Over tid er der blevet færre studenterpræster med en egentlig opgave knyttet til rummene, og praksis har ændret sig i takt med institutionernes udvikling og prioriteringer.

På flere universiteter har man i 2025 valgt at lukke stillerummene, og diskussionen om dette har fyldt både politisk og i medierne. Beslutningen har mødt protester fra studerende og andre aktører, som ser rummene som vigtige frirum til fordybelse, refleksion og religiøs praksis. Som en direkte konsekvens af den øgede opmærksomhed og debat om fordybelsesrummene er der i enkelte tilfælde blevet stillet spørgsmål ved legitimiteten af studenterpræsternes tilstedeværelse på de videregående uddannelser. I et andet tilfælde er studenterpræsterne blevet bedt om at fjerne religiøse symboler på alt materiale/logo mv. Diskussionen om stillerummene påvirker altså i høj grad studenterpræsternes arbejdsmiljø og synliggør at vores tilstedeværelse på de videregående uddannelser ikke kan tages for givet. I et enkelt tilfælde har studenterpræsterne besvaret og drøftet dette i en artikel i den lokale Universitetsavis.

Forslag til ny menighedsrådslov

I forbindelse med det fremsendte forslag til ny menighedsrådslov indgav studenterpræsterne et høringssvar særligt med fokus på afsnit 2.1.2, paragraf 4, 5 og 10, hvor det blev foreslået, at præster med en ansættelse under 50 % som sognepræst ikke længere automatisk ville være fødte medlemmer af menighedsrådene, idet dette ville ramme en stor del af studenterpræsterne. Desuden indeholdt vores høringssvar en række generelle kommentarer til processen omkring lovforslaget.

Høringssvaret blev beskrevet i følgende overskrifter:

- Øget afstand mellem funktion og fællesskab
- Risiko for A- og B-hold blandt præster
- Tab af indflydelse og rettigheder
- Svækket kendskab til funktionspræsternes arbejde
- Økonomiske og strukturelle konsekvenser
- Svækket sammenhængskraft i folkekirken

Vores anbefaling i høringssvaret var derfor, at funktionspræster – uanset ansættelsesgrad – fortsat skal kunne bevare deres medlemskab af menighedsrådet i de sogne, hvortil de er kaldet, og hvor de er ansat.

Som afslutning på høringssvaret blev der anført nogle generelle kommentarer til processen omkring lovforslaget vedr. høringsfristens placering, læsbarheden af lovforslaget samt den forhastede og lukkede proces.

Vi kan med tilfredshed konstatere, at der blev lyttet og refereret til høringssvaret i Notat om hovedtendenser i høringssvar, p. 11, 4.2, samt at resultatet blev følgende: Forslaget om, at præster med en beskæftigelsesgrad på mindre end halvtid og provster ikke er fødte medlemmer af menighedsråd, udgår af lovforslaget, jf. Faktaark vedr. justering af lovforslaget, p. 2.

Det kommende års fokuspunkter blandt studenterpræsterne

- Fortsat drøftelse af faglig identitet, herunder arbejdsbeskrivelse og revision af papiret: ”Målsætning og rammer for universitets- og studenterpræsternes arbejde” samt gennemgang af vedtægter. Arbejdet indebærer en præcisering og overvejelse af, hvem der er modtagere/brugere af papiret: nye studenterpræster, det kirkelige bagland (menighedsråd, sognepræster, provster og biskopper) samt uddannelsesinstitutionerne. Der er således brug for flere udgaver af papiret. Der er nedsat et udvalg, som fortsætter dette arbejde.
- Det er et tilbagevendende emne, at vi løbende skal sørge for at synliggøre og formidle, hvem vi er, og hvad vores arbejde går ud på. Det gør vi allerede i artikler, interviews, foredrag, debatter mv., men vi oplever ofte en vis mængde uvidenhed – også i kirkelige sammenhænge. Det er en opgave, som skal have særlig opmærksomhed. Der er nedsat et udvalg, som fortsætter dette arbejde.
- Studenterpræsterne er efterhånden til stede på flere og flere typer af uddannelser. Vi drøfter løbende, om dette skal have indflydelse på vores navn som delforening, og om vi skal organisere os anderledes, evt. i samarbejde med Ungdoms- og Gymnasiepræsterne. Der er ikke truffet afgørelse om dette, men det drøftes i foreningen.
- Indsamling af erfaringer blandt studenterpræsterne i forhold til beredskab i forbindelse med dødsfald på uddannelsesinstitutionerne.

Samarbejdet med Præsteforeningen

I april 2025 deltog studenterpræsternes kontaktperson i Præsteforeningen, næstformand Iben Johanne Thomsen (IJT), i et møde med studenterpræsterne. IJT bad indledningsvis alle om at dele erfaringer/udfordringer. Derudover blev følgende emner drøftet:

- Tillidsmandsfunktionen: Studenterpræsterne kan ikke have en særskilt tillidsrepræsentant pga. en række lovgivningsmæssige forhold. Præsteforeningen arbejder for, at tillidsrepræsentanterne får større indsigt i funktionspræsternes arbejdsforhold og udfordringer. Det er dog flere studenterpræsters erfaring, at tillidsrepræsentanterne ikke har den nødvendige viden om vores arbejdsforhold, og man får derfor ikke den hjælp, man har brug for.

- Løn: Studenterpræsterne ønsker at kunne følge lønudviklingen på vores område, men den kan ikke følges særskilt. Det blev understreget, at tillidsrepræsentanternes manglende viden om studenterpræsternes arbejde også er et problem i forhold til de årlige lønforhandlinger. Lønudviklingen er alt for uensartet i de forskellige stifter. Mange studenterpræster oplever, at deres funktion ikke er ”inden for skiven”, når stifterne skal prioritere i de indsatser, som kan udløse tillæg/vederlag.
- Koordinerende studenterpræst: Iben Johanne Thomsen præsenterede studenterpræsterne for idéen om, at man kunne etablere en funktion med koordinerende studenterpræst i lighed med en nyetableret ordning blandt arresthuspræsterne. Bestyrelsen ønsker at undersøge dette nærmere.

Vi ser frem til, at Natalia Packert vil være studenterpræsternes kontaktperson i Præsteforeningen fra 2026-2030.

Fokuspunkter i samarbejde med Præsteforeningen

- Forbedret procedure og forberedelse i forbindelse med ansættelse af nye studenterpræster
- Udfordringer med kvoterede stillinger. Studenterpræster med en mindre kvote som studenterpræst har ofte svært ved at udføre den del af arbejdet. Målet er at skabe bæredygtige embeder.
- Øget fokus på udarbejdelse af regulativer, herunder tillidsrepræsentanternes funktion og opgave i forbindelse med dette.
- Arbejdsforhold: Der kan visse steder være behov for en nærmere arbejdsbeskrivelse. Der skal være styr på alle praktiske forhold (kontor, pc mv.) inden ansættelse af en studenterpræst. Desuden skal det sikres, at uddannelsen bakker op om præstens tilstedeværelse ved at tillade annoncering af aktiviteter, tilbud om samtaler etc.
- Koordinerende studenterpræst: Skal studenterpræsterne – i lighed med fængsels- og arresthuspræsterne – arbejde for at etablere en funktion som koordinerende studenterpræst, som vil kunne bistå med erfaringer og viden, blandt andet i forbindelse med oprettelse af nye stillinger, introduktion til arbejdet for nye studenterpræster mv.
- Lønforhold: Vi følger de årlige lønforhandlinger og lønsituationen generelt og må konstatere, at der ikke er lige løn for alle. Der er stor divergens i tildelingen af tillæg og engangsvederlag for studenterpræsterne i de forskellige stifter. Vi forventer, at der arbejdes for, at det bliver bedre i fremtiden.

Afslutning

Som studenterpræster arbejder vi sammen for at kunne tilbyde de studerende et rum for refleksion og samtale, hvor de er velkomne med alle deres tanker og bekymringer. Dette arbejde kræver støtte, forståelse og opbakning – både internt i folkekirken og eksternt i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne. Vi håber, at den øgede opmærksomhed omkring vores arbejde og et styrket samarbejde med Præsteforeningen vil bidrage til at skabe de bedste rammer for det fortsatte arbejde.

Lene Crone Nielsen, formand for Studenterpræsterne, 25. februar 2026